

Na lovu.

(V. Kosmák. — Jan Stanovský.)

Sedel sem v pivovarni z gospodom gozdarjem Bazalo, z doslužnim častnikom Vocelko in mladeničem Ridlom.

Vsi so kadili iz lesenih pip. Gospod gozdar, najizbornejši lažnjivec v celi okolici, je držal v ustih vivček na kratki cevi in kadil liki dimnik. Bil je že star gospod, rudečeličen, sivolas in malo plešast. Pod nosom je imel bele brke — navoščene. Bazala je bil velik mož, polne brade; gledal je z iskrim očesom okoli sebe in se neprenehoma posmehoval, za to pa je mladenič Ridl gledal temno, kakor da bi hotel zažgati sedem vasi. Bil je srednje postave, tršat, opaljeni in črni kodri so mu viseli čez čelo. Oba sta sedela kakor sta bila prišla z lovsko torbo, ali, kakor so temu rekali — z »očistcem«, s patronjakom in brokovnico (ptičarico) kakor prikovana.

»Ampak, kaj pa moram to imeti na sebi?« razjezil se je naenkrat Bazala, »saj je to teža kakor cent!« — Vstal in obesil je torbo, rog s smodnikom in brokovnico na žrebelj. Mladenič je storil istotako.

»In to vam prej ni prišlo na misel?« se je smejal častnik Vocelka z gromečim glasom, sedé v kotu, oprt ob zid, in si je vihal dolge brke.

Jaz pravim: »Lovec je kakor fazan; predno se pošteno vsede, to traja lep trenotek!«

»Eh, kdo je vedel, da bode danes tako dobro pivo! Mi smo le odskočili.«

»In ostanete-li do polnoči?« je vprašal gospod Vocelka.

»Danes ne, jutri bode lov«, je rekel Bazala.

»V Špidlaku«, je pripomnil gospod gozdar, vzela pipo iz ust in pokazal v to stran, kjer leži gozd Špidlak.

Mladenič Ridl je vzel vrček, pogledal pivo proti oknu, izpil v enem dušku, obrisal si brke mrmraje: »Sembrana para, zakaj si tako dobro? — Starka, še en vrček!«

»Meni tudi«, je rekel Bazala.

»In nam te naprstke tudi nalijte«, je naročal Vocelka kazaje na svojo in mojo čašo, — »saj bode še pili?« je pripomnil obrnivši se k meni.

»No, kako bi ne!« pritrdil sem.

Starka, prijazno, zgovorno ženšče, nam je donesla piva in vprašala gospoda gozdarja: »Gospod gozdar, ali vam ni ljubo še jedno čašo?«

»Če vsem, potem še tudi meni nalijte«, je prikimal z glavo, — »dasi se mi ne ljubi piti.«

»Kaj pa ste danes tako redkobesedni?« ga je vprašal častnik.

Gospod gozdar je mahnil z roko, odpihnil kotač dima in rekel srdito: »Kako se ne bi hudoval? Danes sem dobil od treh strelcev, na katere sem se največ zanašal, pisma, da ne morejo priti. Ne vem, kako izpade jutri ta lov! Jaz se drugim nalečem na lovih kakor pes, a meni — toda počakajte, naj sem tepec, — ako še pojdem kdaj k njim.«

»Nič se ne bati, gospod gozdar«, ga je tolažil Bazala, »nastrelamo tudi brez njih dovolj, le da bi bilo mnogo divjačine. Jaz privedem s seboj Šramečkega, Škofovskega, potem bode mlinar, stari glavar iz Znojma, mi vsi in grajski — bode nas dvajset — dovolj nas je! In tukajle gosp. Vaclav pojde tudi z nami«, obrnil se je k meni z dobrosrčnim, četudi z malo zvitim nasmehom.

»Hecaj, ta vas iztrga!« se je hihital častnik.

»Naj iztrgam ali ne iztrgam«, sem rekel, »ko bi imel puško, šel bi takoj. Z nebes nikdo ne pade učen.«

»Prav imate«, mi je pritrdil Bazala, »samo pojdit, puško vam oskrbimo.«

»Jaz vam posodim dvocevko«, mi ponudi gozdar.

»Z dvocevko ni zanj nič«, je rekel mladenič Ridl, »mogel bi se obstreliti pri nabijanju. Nima še v tem vaje, kakor mi; ampak jaz imam doma brokovnico — lahko in strelja po pasje, — to vam posodim; s to se ne more nič zgoditi.«

V me kakor bi ognja nalil. Dobil sem sto želj po lovu.

Pravim: »Dobro, ako mi posodite laskavo to ptičarico, pojdem. Takoj si kupim smodnika in brokov.«

»Tega ni treba«, je del mladenič. »Plaćajte vrček piva in napravim vam patronov. — Dvajset jih bode imel dovolj«, se je obrnil k drugim.

»No, napravite mu jih petindvajset, naj bo vojaški račun«, je pripomnil Bazala.

»Znate nabijati?« me je vprašal gospod gozdar.

»Ne znam.«

»Nič ne dé«, je rekel Ridl, »tako vam to pokažem, glejte semle!«

Vzel je puško, izvlekel patron in me učil: »Vidite, tukaj, kjer je gumbec na patronu, tukaj je smodnik. Tega nasipljite naprej, denite na to zatrček — tako le — in zatolčite ga dobro z nabijalom.«

»Toda morate tako dolgo tolči, dok ne bo nabijalo odskakovalo; ako bi ne zabili popolnoma, raznesla bi se vam puška — in nesreča bi bila gotova«, je rekel g. gozdar.

»In ko dobro zabijete«, je nadaljeval mladenič, nasipljite tukaj z druge strani svinca in zopet dobro z zatrčem zatolčite — potem natakните na petelina kapico — in nič se ne bati! Samo glavišče dobro pritistite k licu in šmejk na Matjaška (zajca). — Šenčaj! gre to, kakor kadar grmi!«

»Ampak strelte vselej malo pred zajca«, me je poučeval Bazala.

»In kadar bodete nabijali, ali kadar date puško čez ramo, ne pozabite nikdar spustiti petelina na obe stopici«, je pripomnil gosp. gozdar, »sicer lahko obstrelite sebe ali koga drugega.«

»Že dosti«, sem klical, »sicer se mi zavrti v glavi in pozabim eno za drugim.«

»Če pojdet vi«, se je odločil penzionist Vocelka, »pojdem jaz tudi. Sva oba enaka strelca; vsaj se nasmejimo.«

Ostalo je pri tem. Izpili smo in šli domov, da bi se dobro naspali. Med potom mi je Bazala še rekel: »Torej rano jutri pošljite po puško in jaz vam posodim tudi »očistec«, da imate kam dati proviant. Bode mo gonili celi dan. Da ne bi imeli gladu vzamite s seboj kos mesa in steklenico vina, ali malo slivovke, — v gozdu človek prebavlja.«

»In kje se snidemo?«

»V pivovarni ob sedmi uri. Torej gotovo! — Dobro noč!«

»Dobro noč!«

Toda jaz nisem imel grobo dobre noči. Neprenehoma se mi je nekaj sanjalo in slišal sem v snu streljanje, lajanje in vpitje, da sem se prebudil vsak trenotek.

Komaj se je začelo daniti, sem skočil iz postelje in sem se opravi. Donesli so mi puško, nabijalo, torbo — in lovski klobuk. Mladenič mi ga je poslal in sporočil, da brez zelenega klobuka že ne bi šlo. Našemil sem se torej, nabil takoj doma puško, nabasal v torbo patronov, kos poveljenine in mehur s tobakom, vtaknil v žep ploščnato steklenico vina, prižgal si kakor pravi pravcati lovec pipo in šel z nekim čudnim počutkom na lov — s takim približno, s kakim se poda general prvič v boj proti sovražniku, katerega mora premagati. Čutil sem nekaj ponos in ob enem strah, da bi to ne izpadlo žalostno.

Pri pivovarni je že stala gruča dečakov, mladeničev in nekaj mož. Vsak je držal pod pazuho batico. To so bili gonjači. Reditelji so je obhajali in zapisovali. V pivovarni so bili zbrani lovci, čakali le še na gospoda grajščaka z mlado čeljadjo, t. j. s prirodnimi pisarji, in pa na starega gospoda glavarja iz Znojma.

Stali so v popolni lovski opravi in pili vsak stojé kozarec. Tabakovega dima je bilo polno in psi so se premikali semtertje kakor brencelji, nestrpljivo jhotaje.

»Hektor! vležeš se mrcina!« je zavpil škofovski lovec, vitek junak, rudečebralec, in švignil z grčo po svojem psu. Švigaje se je obrnil k durim in ko je videl mene prihajati s puško, je zaklical: »Hoho! Novi strellec: Dobrodošli na lov!«

»Aaa!« — čudili so se drugi kakor iz jednega grla, »kako mu to pristaja, kakor staremu!«

»In s klobukom! Šenčaj, tako je dostojno!« se je smejal Bazala.

»Le glejte, da strelite kakega srnjaka, da pridete domu s ščetko za klobukom«, je rekel gozdar, podavaje mi roko.

»Jaz sem že tudi tukaj«, me je sprejel častnik Vocelka. »Če ne postreliva midva vsega, potem pa ne vem kdo?!«

»Zajci bodo danes trepetali!« nasmejal sem se jaz.

»Le se ne smejte, kdo ve, kaj se ne zgodi!« je rekel gospod Vocelka! »Gospod gozdar, ali nama date te zajce, ki jih midva novince postreliva?«

»Dam!«

»In stara gospa nam je tukaj speče; snemo je pa skupaj.«

»Žena, pristavi krompirja«, je klical pivovar v kuhinjo, »da ne umremo gladu.«

Duri so se odprle in v sobi se je prikazala zarasla glava logarja in zazvenel gromeč glas: »Prosim, gospod grajščak je že tukaj.«

»Halo!« je vskliknil gozdar »pojdemo!«

Odpravili smo se, psi so poskočili in pivovar je klical za nami: »Mnogo sreče!«

»Drži jezik za zobmi, ti trebusnik«, je zavpil nanj mladenič Ridl, »ne skazi nam sreče s svojim neumnim voščilom!«

Vprašam: »Zakaj?«

»Lovcu se ne sme nikdar voščiti, sicer ne zadene niti dlake, — tudi če bi se na glavo postavil!«

Pred pivovarno smo se vsi skupaj pozdravili in se odpravili v gozd. Naprej je šel gospod grajščak s svojim sinom pravnikom.

Nedaleč od mesteca je čakal na nas pred mlinom mlinar z nekoliko gonjači. Mlinar je bil obstarljiv, tolst mož, je rad pil in rad dvoril. Takoj od daleč nam je sekal poklone. Ko smo se mu približali, se je obrnil k svojim gonjačem, v vrsto kakor za vojsko postavljenim in zaklical: »Dajte čast milostljivemu gospodu grajščaku, njegovemu plemenitemu gospodu sinu in vsem imenitnim gospodom strelcem!« Vzravnal se je kakor vojak, naravnal puško na ramo, snel globoko čepico in vsi gonjači za njim.

»Dober dan, gazda mlinar!« se je glasilo v zahvalo in odzdrav, kakor iz jednega grla. Mladenič me je dregnail pod rebro: »Že ga ima zopet v laseh; počajte, to bode danes zopet zabave. In pogledajte, kako čutaro žganja si nese!«

»Zahvaljujem se ikreno vsem skupaj«, se je klanjal mlinar na vse strani in potem komandiral svoje ljudi: »Gonjači, haló naprej za drugimi in držte se mi in poslušajte in ubogajte, kakor sem vam ukazal, sicer —!«

Gonjači so pospešili stopinje in mi za njimi. Prišedši k lesu smo zastopili prvo lovišče. Gozdar je odkazal vsakemu mesto in mene si je vzel lovec Bazala za soseda. »Le ne bojte se«, me je navduševal, »in ko zagledate uhača, kresnite nanj, če ga zadene ali ne, to je vse jedno, vsaj jaz mu nasipljem. In če bi prišlo srnče, le streljajte na srne, na koze ne smemo.«

»Tega jaz ne razločujem, imam slabe oči.«

»No, potem pa pustite srnce bežati, vsaj je jaz vzdrapnem po hrbtu, ali tam-le Škofovski, stoji ob vaši levici.«

(Dalje prihodnjič.)